

[Hans Hansen (Rørby).]

Kr., men den Finanslov for 1936—37, som Rigsdagen nu for nylig har vedtaget, lyder paa 442 Mill. Kr. i Driftsudgifter. Det blev sagt i Dag af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at Oppositionen vilde tiltage sig en Del af Æren for det gode finansielle Resultat. Ja, det maa de godt for mig, men Forholdet er det, at der er en Stigning fra 1932 til 1936—37 paa 110 Mill. Kr. eller 33 pCt., og jeg vil sige til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at for mig maa Det konservative Folkeparti gerne have den Del af Skammen, som tilkommer dem.

Der er altsaa en Tilvækst paa ca. 33 pCt. paa den nye Finanslov, og det er ikke Udgifter af særlig Krisekarakter ud over Udgifterne til Kornfonden, som jo ikke i væsentlig Grad paavirker selve Balancen. Den Udvikling er saa meget mere betænkelig, som det klart fremgaar, at selv Regeringen indirekte erkender, at en Forøgelse af Beskatningen nu kun er mulig ved at forøge Skattetrykket stærkt nedad. De indirekte Skatters og Afgifters uhyre Vækst under Kriseaarene er Vidnesbyrd herom, og Tilvæksten er for længst blevet permanent. Men det direkte Bevis har den højtærede Indenrigsminister ført for nylig i det forelagte Udligningsforslag, hvor den mellemkommunale Indkomstskatteskala er væsentlig svagere stigende end Statsskatteskaalen. Dette kan kun betyde een Ting, nemlig at Regeringen selv nu mener, at man nærmer sig Toppunktet for den direkte Beskatning af de store Indtægter, og at man derfor maa give ogsaa den direkte Beskatning en Vending med den tunge Ende nedad.

Hele den Misère, som vort økonomiske Liv frembyder ved Skatternes mægtige Stigning saavel i Stat som i Kommunerne til et Beløb, som ligger omkring 800 Mill. Kr. eller op imod $\frac{1}{3}$ af samtlige Indtægter her i Landet, en Gældsstigning i det offentlige og private Erhvervsliv, som er et staaende Tema i de politiske Forhandlinger, samt den længste Række af arbejdsløse, som nogen Regering her i Landet nogen Sinde har skuet ud over — alt dette giver ikke gode Løfter for Folkestyrets Evne til under det nuværende statssocialistiske System at raade Bod paa Forholdene. Men det siger sig selv, at selve det statssocialistiske og protektionistiske System enten maa finde nye Veje eller lytte til andre Toner. Thi selvfølgelig gaar det ikke i Længden.

Vi er endnu nogen her i Landet, der tror paa, at det er Frihed for Næringslivet, der maa til, virkelig Liberalisme, den

Liberalisme, vi kender fra Adam Smith og den engelske Manchesterskole. Vor egen Gammelliberalisme beskæftigede sig egentlig kun med den ene Side af Sagen, den Side af Sagen, der angaar Produktionen; men for at Liberalismen virkelig kan komme til at virke efter sin Hensigt, maa den føres saaledes til Bunds, at den ogsaa kommer til at virke for den, der kun har sin Arbejds-kraft at handle med. Saa maa man forstaa den Side af Sagen, der angaar Fordelingen af de økonomiske Goder, og dette er det altoverskyggende Spørgsmaal i Dag. Vi kan producere, og det er der ingen, der er i Tvivl om, men Fordelingen af Goderne er forsømt indtil i Dag, og just fordi vi har glemte Fordelingen, er Liberalismen i Dag kommet i Defensiven, og man fumler nu overalt med at fordele Arbejdet og helst stykke det ud paa saa mange Hænder som muligt ved Bestemmelser om Arbejdstidens Nedsættelse, Forbud mod Overarbejde og Forbud mod Kvinders Arbejde o. s. v. og alle saadanne Narrestreger.

Saa bagvendt er Tankegangen altsaa blevet, at det ikke er Livsgoderne i og for sig, man har Øje for at fordele, men Arbejdet, Møjen og Besværet med at fremstille Goderne, man fordele. Er det saa sært, at Protektionismen har Vind i Sejlene? Det protektionistiske System og det plan-økonomiske System sidder fast i Sad-delen, og den gamle liberalistiske Opfattelse kan ikke vælte Systemet i hvert Fald ikke i et demokratisk styret Land.

Det nytter slet ikke at fortælle, hvorledes Beskyttelsen i bedste Fald flytter Arbejdsløsheden omkring i Erhvervene. Det, det gælder om for den stadig stigende Hær af arbejdsløse, der drives fra Land ind til Byerne mod Industrien, er, at det bliver muligt at skaffe dem en Arbejdsplads.

Man kan henvise til, at Liberalismen vil have en Tendens til at højne Arbejds-lønnen, og at Protektionismen ganske givet vil trykke Lønnen ned, men det hjælper ikke stort over for den, der kun har Valget mellem Arbejdsløshed eller Arbejde i en toldbeskyttet Industri. Skal Liberalismen have Chancer for at redde os ud af Kaos, saa maa den have Fordelingsspørgsmaalet med, saa maa Liberalismen føres ud i sin Konsekvens, og der er kun een Maade at gøre dette paa, nemlig efter Systemet: Enhver sit, det vil sige, den enkelte skal beholde det fulde Udbytte af sit Arbejde. Saa længe der staar den mægtige Hær af arbejdsløse, som Monopolkravene har stænget ude fra Arbejdspladsen, saa længe vil